

Hasteppdrag HOD 30/04/2020 kl 12.

Om skoler:

Folkehelseinstituttet varslet på epost 29/04/2020 til HOD og HDIR at UDIR og FHI samarbeider om første oppdatering av smittevernveileder for barnehagene og barnetrinnet, med høring i sektoren med frist 6.mai. Vi tar sikte på at reviderte utgaver av disse veilederne skal være klare 8.mai.

Oppdragstekst, og spørsmålene besvares under hvert punkt:

Med hensyn til direktoratets tilråkning om å åpne barneskoler trinn 5-7, ungdomsskoletrinnet, videregående skoler og andre opplærings- og utdanningsinstitusjoner har vi behov for:

- 1. En bekreftelse av at prioriteringsrekkefølgen av tiltakene for smittevern faglig forsvarlig drift fortsatt står seg: 1) syke personer ikke skal være på skolen, 2) God hygiene og 3) Redusert kontakt mellom personer. (jf. henvisning til kun kontaktreduserende tiltak i direktoratets rapport på side 8)*

Svar FHI:

Det er riktig at smitteverntiltakene er prioritert slik det er fremstilt over. Det viktigste er fortsatt at syke personer skal holde seg hjemme, at personer som kan mistenkes å ha covid-19 testes og nærkontakter karanteneres, og at hygienetiltak (håndhygiene, hostehygiene og renhold) kan hindre indirekte smitte. Kontaktreduserende tiltak innføres for å hindre smitte fra eventuelt pre-symptomatiske personer til andre.

- 2. Vurdering av om føringen om gruppeinndeling kan justeres/modifiseres, for eksempel ved at veilederen suppleres med flere eksempler som er mer løst fra lærertetthetsnormen.*

Kan det synliggjøres at et viktig formål med gruppeinndeling er å kunne drive effektiv smittesporing, og at kontaktreduserende tiltak kan knyttes tydeligere til faste grupper fremfor bestemte antall elever i grupper i grunnskolen.

Svar FHI:

Formålet med å innføre kohorter med faste grupper elever og (helst) faste ansatte, er todelt:

- Kohortinndeling er et kontaktreduserende tiltak, slik at grupper med elever og ansatte har færrest mulig kontakter. Formålet er å hindre smitte til andre ved at smitte ikke spres til andre kohorter. Færre elever i hver kohort gjør det lettere å opprettholde avstand mellom personer og kan begrense smitte innad i en kohort.
- Smitteoppsporing blir enklere, ved at man har bedre kontroll over kontakter og færre kontakter, dermed kan karantene av de rette personene raskere igangsettes. Slik unngår man at hele skoler må stenge pga tilfeller med smitte.

Gruppe-/kohortinndeling tok utgangspunkt i lærertetthetsnormen for grunnskolen. Dette fordi den sier noe om hvor mange elever i ulike aldersgrupper en lærer kan følge opp. Det er viktig at det er tilstrekkelig voksne for å kunne følge opp elever slik at smittevernet ivaretas. Imidlertid bør gruppestørrelse tilpasses ut fra elevenes ulike forutsetninger og behov. I noen grupper kan et større antall være forsvarlig, mens andre grupper krever flere voksne. Folkehelseinstituttet mener kohortstørrelsen kan justeres ut fra den enkelte skoles behov,

men det er fortsatt et poeng å ha et begrenset antall elever sammen og minst mulig kontakt med andre kohorter.

I smittevernveilederen for barneskolen er det beskrevet at kohortstørrelsen skal *ta utgangspunkt i lærertetthetsnormen*. For praktisk gjennomføring er det derfor etter Folkehelseinstituttets vurdering mulig å øke kohortstørrelsen med opptil cirka 3 ekstra barn per kohort. I støttematerialet som FHI og UDIR har utviklet sammen og som er publisert på UDIR sine nettsider, er dette beskrevet. I tillegg har kommunehelsetjenesten smittevernkompetanse, og kan konsulteres ved spørsmål om organisering lokalt. Ved fysisk plassmangel i skolen for å kunne innføre kohorter i barnetrinnene, kan det vurderes å tilby delvis tilstedeværende undervisning for 5.-7.trinn (5.-10.trinn der hele grunnskolen er samlet) slik som alternerende dager eller ulike oppmøtetid. I tillegg kan det vurderes å bruke alternative lokaler. Ved fysisk plassmangel, kan det også vurderes at halve klasser møter av gangen på alternerende dager eller tider. De ulike halvdelene bør da regnes som kohorter som blandes i minst mulig grad.

To kohorter kan samarbeide også innendørs på barnetrinnet, men dette fordrer store nok lokaler for å sikre nok plass. Dette vil tydeliggjøres i oppdatert versjon av smittevernveilederen.

- 3. Kan kravet om gruppeinndeling endres i videregående og delvis ungdomsskolen til et krav om at skolen har oversikt over elever som har undervisning sammen til bruk i eventuell smittesporing.*

Svar FHI:

Ungdommer har bedre muligheter enn yngre elever å etterleve smitteverntiltakene som innføres i skolen. Dette er særlig viktig fordi det er utfordrende å unngå blanding av elever i ulike fag. Skolene må ha oversikt over hvilke elever og ansatte som er tilstede sammen på de ulike dagene i de ulike fag og grupper.

Ungdomstrinnet har en lærertetthetsnorm på 20 elever per ansatt og kan være utgangspunkt for gruppestørrelser. Det anbefales å begrense størrelser på elevgrupper der det er mulig. Folkehelseinstituttet har i smittevernveilederen oppfordret til inndeling av kohorter på ungdomstrinnet, men dette er ikke et absolutt krav. Det er viktig at elevene i ulike kohorter ikke blandes så langt det lar seg gjøre. Også her kan størrelser på kohortene justeres slik det er beskrevet over. Utforming av lokalet kan være av betydning for hvor mange elever og ansatte som kan være tilstede i samme rom, slik at man kan sikre minst en meters avstand mellom elever og ansatte. Derfor er større kohorter mulig gitt store nok lokaler. Hvis avstandsanbefalingen på en meter mellom personer tillater det, kan derfor en skoleklasse på ungdomstrinnet regnes som en kohort. Ved fysisk plassmangel, kan det også vurderes at halve klasser møter av gangen på alternerende dager eller tider. De ulike halvdelene bør da regnes som kohorter som blandes i minst mulig grad.

I videregående skoler er det ikke norm for lærertetthet. I tillegg blandes elevene i ulike fag, derfor blir kohorter ikke mulig å innføre, men elevene bør kunne holde avstand til hverandre. Ettersom det er umulig å ha kohortinndeling som et kontaktreducerende tiltak, er det særlig viktig at de øvrige smitteverntiltakene gjennomføres, og det kontaktreducerende tiltaket som er viktigst her blir å holde avstand til andre i alle situasjoner. Der det er mulig, kan elevene

deles i mindre grupper. Alternativer er også at elevene kan møte på ulike tidspunkt, veksle mellom oppmøte og digital undervisning, og ha oppmøte alternerende dager slik at antall elever er tilstede samtidig er lavere enn normalt. Dette kan for eksempel gjøres ved at elevene møter 2-3 dager i uken hver eller deler dagen i to. De ulike elevgruppene bør da blandes i minst mulig grad.